

MIHAI DRĂGĂNESCU – PRETEXT AL SCHIMBULUI EPISTOLAR CU C. NOICA

Ionel NECULA¹

ionelnecula40@yahoo.com

ABSTRACT: This short paper sketches out the figure of the Romanian philosopher Constantin Noica and his opinion concerning Mihai Drăgănescu's first philosophical essay of ontology, *Ortophysics*.

KEYWORDS: Constantin Noica, Mihai Drăgănescu.

Am avut într-o vreme, în anii 1986–1987, o corespondență epistolică, dar bogată în înțelesuri cu filosoful păltinișan, Constantin Noica. N-am imprimat schimbului epistolar o tematică anume, dar aduceam în discuție problemele filosofice ale timpului, eventuale sensuri derivate ale lucrărilor sale, anumite evenimente editoriale.

Noica era de o punctualitate nesperată, nu mi-a lăsat nici o scrisoare fără răspuns, ba chiar, făcând inventarul scrisorilor primite de la Păltiniș, constat că la una dintre ele am primit două răspunsuri. Filosoful uitase, probabil, că mi-a răspuns și, ca să fie sigur că n-a rămas îndatorat, mi-a răspuns încă odată la aceeași epistolă. În ochii mei, Noica trecea drept prototip al intelectualului de altă dată, nedepins cu telefonul sau cu internetul.

În acea perioadă a apărut cartea lui Mihai Drăgănescu, *Ortofizica*, pe care am devorat-o imediat și cu mare curiozitate. La vremea respectivă, cărțile de filosofie adevărată erau rare așa că nu mi-aș fi iertat un eventual eșec în procurarea ei.

N-aș zice că m-a entuziasmat. Dimpotrivă, aveam unele rezerve față de noile categorii introduse de autor în partitura filosofiei, disciplină care avea, de bine de rău, un ansamblu conceptual bine verificat în istoria gândirii filosofice. Cum nu eram sigur că am descifrat-o bine epistemic, cu modestia învățacelui, i-am scris lui Noica și mi-am exprimat și reticențele sus-amintite vis-a-vis de valoarea

¹ Profesor de filosofie, Tecuci.

gnoseologică și propulsivă a noilor categorii propuse de autor (*lumi-nație lumatie, ortoexistență, informaterie*) pentru revigorarea actului filosofic. Am transmis toate aceste gânduri la Păltiniș și-am mai adăugat că intenționez să scriu câteva rânduri marginale asupra acestui eveniment editorial. Intr-un fel așteptam de la filosof *unda verde* pentru ceea ce-mi propuneam să fac.

N-ar fi fost, Doamne ferește, o cronică negativă în mod absolut, dar ar fi conținut și aceste câteva rezerve stânjenitoare irizate de perspectiva îmbogățirii ansamblului de concepte filosofice cu termeni transplantați din știință și dintr-o posibilă epistemologie. Rămăsesem la sistemul celor 12 categorii kantiene și le consideram suficiente pentru orice discurs filosofic.

Altminteri știam, firește, că filosofia evoluează în ritmica descoperirilor științifice, că numai științele, evoluția lor, poate impulsiona zbaterea pentru nou și-i poate optimiza funcția tutelară pentru întregul demers gnoseologic.

Temeritatea mea, oarecum abrazivă, avea nevoie de girul filosofului și-i așteptam răspunsul cu o nerăbdare nereprimată.

A venit mai repede decât mă așteptam, la 17 martie 1986 și conținea și încurajarea așteptată. Iată textul; *Vă sfătuiesc să faceți recenzia cărții, după câte îmi dau seama nu sunteți lipsit de idei, nici de condei – spre a face o cronică excelentă. Cu un cald gând colegial, al Dtră Constantin Noica.*

Bănuiesc că la data când îmi scria aceste rânduri stimulative nu citise lucrarea în discuție și nu știa prea bine despre ce este vorba. Mă încuraja mai mult dintr-o generozitate solară, cum proceda cu multă lume care-l căuta la Păltiniș și n-am dat curs imboldului său. Prins în alte proiecte, mi-am tot amânat intenția unei cronici desfășurate, până când a devenit caducă.

Alteceva m-a surprins la autorul *devenirii întru ființă*. Că la câteva luni după acest schimb epistolar, după lectura cărții lui Mihai Drăgănescu, filosoful de la Păltiniș va da seama despre ea în *Contemporanul*, nr. 25 din 20 iunie 1986, semnând o cronică mai mult decât elogiasă, cu un titlu bine căutat, „O operă ce s-ar putea înscrie în veac”, cu multe reflecții admirative la adresa ei și, firește, la adresa autorului.

A fost singura dată când un proiect amânat *sine die* și neîmplinit a avut un efect benefic ferindu-mă de ridicol. Mihai Drăgănescu este un gânditor paideic, bine implicat în epistemologia contemporană. Conexarea sa la trendul științei contemporane este o garanție că are de unde să-și extragă seve convingătoare și viguroase. Cred că Noica a intuit bine. Filosofia sa *s-ar putea înscrie în veac*.